

Sitting on Green Gold

múdre sedenie

z Fínska

text Katarína Hrdá

foto archív autorky

Počas dvoch septembrových týždňov sa v priestoroch bratislavskej design factory dalo posediť na fínskych stoličkách. Prostredníctvom nich ste mohli spoznávať tradíciu fínskeho sedenia, ale aj aktuálne inšpirácie načerpané z každodenného života. 100 m² inteligentnej inštalácie mapovalo vývoj nezameniteľného stoličkového dizajnu od pôvodných vyrezávaných stoličiek až po inovatívne tvarové experimenty známych fínskych dizajnérov. Tých istých 100 m² zároveň informovalo o širokej využiteľnosti dreva, ktoré je suverénne základným výrobným materiálom fínskeho dizajnu.

Nezaťažená forma sleduje prvoradú funkciu u väčšiny produktov škandinávskeho dizajnu. Viditeľnou pridanou hodnotou fínskych stoličiek sú aj skúsenosť a zručnosť dizajnérov v ich navrhovaní. Stolička small antique stool je jednou z pôvodných „kúskov“ fínskej stoličkovej kolekcie. Jej ergonomicky tvarovaný sedák s vykrojenou stredovou časťou podstatne uľahčil ručnú výrobu dlhých predmetov, ktorých časť bolo možné prestrčiť stredom a sediaci si ich tak mohol nohami pohodlne stabilizovať.

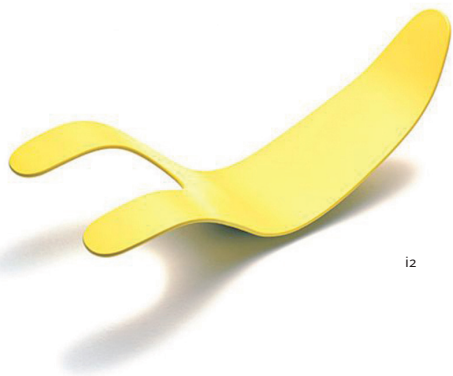
Intenzívne tvorivé uvažovanie a technické inovácie v tvarovaní dreva postupne zvyšovali estetické kvality fínskeho stoličkového dizajnu, čoho príkladom je napríklad prelomová ohýbaná stolička Alvara Aalta X600 chair. Stolička, sériovo vyrábaná od roku 1950 (Artek), spôsobila v tom čase pozitívny rozruch. Mohla za to aj nová technika ohýbania nôh, ktoré sa vejárovým detailom napájajú na sedák.

Fínsky dizajn si získal svojho „konzumenta“ aj vďaka tvarovej roztopašnosti, ktorá v sebe kombinuje vtip a koncepčné rozmýšľanie.

K takým patrí stolička Chip od dvojice dizajnérov Teppo Asikainen a Ilkka Terho, ktorá reprezentuje moderný variant hojdacieho kresla s estetikou výukového trenažéra.

Poučenie z Fínska sa na výstave objavilo aj vo forme textov, ktoré informovali o vlastnostiach a využiteľnosti konkrétnych druhov dreva.

Výchovný zámer bol zvlášť sympatický aj preto, že súčasný dizajn občas trpí zámernou neochotou využívať pôvodné prírodné materiály. Azda to súvisí s nechuťou prezentovať sa v súvislosti s národnou tradíciou. Súčasný fínsky dizajn si zachoval zdravý nadsled a neustále prehodnocuje materiálové vlastnosti dreva. Jedným z pôsobivých experimentov tohoročnej dizajnerskej úrody je netypic-

i2

ká stromová sadenica dizajnéra Joukuho Kärkkäinena. Drevená kocka je vyrobená z rovnakého druhu dreva, z akého je strom, ktorý z nej po čase vyrastie. Kocku si môžete zaobstaráť už od 10 eur, potom treba polievať a trpezlivo čakať!

www.designfactory.sk
www.craftmuseum.fi
www.artek.fi
www.valvomo.com
www.ply.fi

i3

- i1 Ilmari Tapiovara, stolička Mademoiselle, 1958
- i2 Teppo Asikainen, Ilkka Terho / Valvomo Architects, stolička Chip Lounger, 1996
- i3 Alvar Aalto, stolička X600, 1950
- i4 Antti Nurmesniemi, saunová stolička, 1951

i4